

[Foged.]

fundet, at vi i udvalget burde påpege en sådan stillings mærkværdighed, og at det ærede medlem hr. Aage Fogh er bedst tjent med, at ordningen ikke fortsætter.

Jeg har i presseomtalen lagt mærke til forskellige synspunkter, som jeg gerne vil tage med ind i billedet. I en lederartikel i „Politiken“ har man brugt udtrykket „rundhåndet långiver“; der gives herigenem udtryk for, at netop dette at give til husholdningerne anser man for at være for rundhåndet fra statens side.

Modsat dette synspunkt er der fornylig i „B. T.“ fremkommet en artikel, der spørger: „Bør staten finansiere indkøb af køleskabe?“, og hvori der gives udtryk for, at det er der mange der ønsker, og at det, hvis man f. eks. havde 10 mill. kr. til rådighed straks, ville være muligt at indkøbe godt 11 000 køleskabe. Jeg pointerer påny, at vi finder det ikke rimeligt, at staten tager sig af disse indkøb; de bør fortsat opføres på de private familiers egne budgetter. Jeg vil lige slutte med at sige, at der i „Kristeligt Dagblad“ har været en ironisk artikel, og jeg finder egentlig, at denne ironiske artikel er på sin plads netop nu.

Aage Fogh: For at der ikke skal indsnige sig nogen misforståelse, er der vist anledning til overfor det ærede medlem hr. Foged at gøre opmærksom på, at den eneste forskel, der er på det lovforslag, der blev fremsat af den højtærede landbrugsminister, og det lovforslag, der var fremsat af det ærede medlem hr. Sønderup som landbrugsminister, er, at efter det foreliggende lovforslag kan der også gives lån til tekniske hjælpemidler, der ikke drives ved elektricitet. Alle elektriske hjælpemidler var omfattet af det ærede medlem hr. Sønderups forslag, selv køleskabe, og jeg kan ikke med min bedste vilje se, at det ville være nogen stor ulykke, hvis det skulle forme sig sådan, at man med fordel kunne indføre køleskabe i små landbohjem, og at staten ydede et lån på 200—300 kr. dertil. Statens hele indsats er, at den udlåner pengene til 4 pct., medens man andre steder vel måtte give 5½ pct. Altså 1½ pct. er det, staten ofrer herpå, men den tager ikke på nogen måde del i administrationen. Derfor synes jeg det ville være rimeligt at gennemføre det.

Om der vil ske udvidelser, kan kun fremtiden vise; på nuværende tidspunkt er der ingen udsigt til det, men mulighederne er altså tilstede, og jeg tør garantere for, at de 32 indkøbsforeninger, vi har udover landet med lige så mange gode bestyrelser, vil være overmåde gode forvaltere af de penge, der her bliver betroet dem. Jeg vil derfor meget anbefale, at tinget viser den tillid overfor de mindre jordbrugere, som jeg synes de har vist de fortjener.

Ordføreren (Chr. Rasmussen): Hvad angår spørgsmålet om udvidelser, vil jeg ikke tro, at man i de lokale foreninger i ret vid udstrækning vil gå over til at yde lån til husholdningsredskaber. Forholdet er nemlig det, at man i de mindre jordbrug i de allerfleste tilfælde vil have god brug for hele det beløb, der kan stilles til rådighed, til driftsmidler. Endelig er der også det, at adskillige af de ting, der kan være tale om at bruge i husholdningen, og hvortil der kræves elektrisk installation, kan det naturligvis ikke lade sig gøre at give lån til, da de ganske automatisk glider ind under ejendoms pantet og derfor ikke kan være pant for indkøbsforeningen; jeg gad nok se den bestyrelse, der vil begynde at låne ud til en røremaskine eller gryder og potter og pander til elektriske komfurer, det tror jeg i hvert fald ikke på at nogen vil.

Der har været ført en diskussion om tilsynsudvalget eller tilsynsrådet, som det kaldes. Det forekommer mig, at det må være en misforståelse, når det siges, at først Larsen (Bjerre), dernæst Jens Andersen, Tune, var medlem af tilsynsrådet. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at ingen af disse to mænd har været medlem af tilsynsudvalget i indkøbsforeningerne. De har været medlemmer af tilsynsrådet i de gamle driftslåneforeninger, som blev ophævet samtidig med gennemførelsen af loven om indkøbsforeninger i 1939. På det tidspunkt afgik Jens Andersen, Tune, som kasserer i Københavns amt, og jeg tror nok, det var dengang, det ærede medlem hr. Aage Fogh indtrådte i tilsynsudvalget for indkøbsforeningerne.

Der er en himmelvid forskel på de gamle driftslåneforeninger og indkøbsforeningerne, som de arbejder i øjeblikket. De gamle driftslåneforeninger var baseret udelukkende på udlån, medens indkøbsforeningerne er